

Олег Волохін,

головний інженер з інформаційних технологій
Кіровоградської ОУНБ ім. Д. І. Чижевського

Каталогізація ресурсів Інтернету за допомогою Дублінського ядра метаданих

Висвітлюється досвід Кіровоградської ОУНБ ім. Д. І. Чижевського з каталогізації ресурсів Інтернету за допомогою Дублінського ядра метаданих з подальшою конвертацією даних у бібліографічний формат обміну даними UNIMARC. Розглянуто технологічний ланцюжок процесу, в основі якого лежить використання оригінального онлайн-програмного забезпечення «Редактор-конвертор метаданих», розробленого автором.

К л ю ч о в і с л о в а: Дублінське ядро метаданих, створення метаданих, конверсія метаданих, UNIMARC.

Головною метою проекту «Каталогізація ресурсів Інтернету за допомогою Дублінського ядра метаданих» було створення оригінального механізму каталогізації цифрових ресурсів мережі Інтернету. Бібліотекарі-каталогізатори мають значний досвід та теоретичне підґрунтя з каталогізації традиційних, друкованих, джерел інформації (книг, журналів, газет тощо). Природа ж цифрових ресурсів інша порівняно з паперовими джерелами. Тому спроба опрацювання цифрових об'єктів з використанням винятково «паперової» бібліографічної підготовки каталогізатора приречені на невдачу або, принаймні, на недосконалий результат.

Основною новаторською ідеєю наших фахівців стала зміна підходів до каталогізації цифрового об'єкта, а саме, застосування на початковому етапі каталогізації формату метаданих Дублінського ядра (ДЯ). Було запропоновано таку технологічну схему:

Дублінське ядро метаданих → конвертація в UNIMARC (УКРМАРК) → імпорт до бібліографічної БД

Ініціатива щодо запровадження Дублінського ядра метаданих виникла у 1995 р. як спроба групи фахівців з бібліотечної, музейної справи та ІТ-фахівців створити формат опису ресурсів Інтернету. З роками ініціатива поступово переросла в певний набір елементів верхнього рівня, з піделементами (кваліфікаторами) другого рівня та певними правилами їх застосування. У подальшому формат ДЯ був прийнятий в якості стандарту Міжнародною організацією зі стандартизації (ISO),

національного стандарту США та багатьох інших країн світу.

Головним у виборі формату ДЯ для нашого проекту став той факт, що з самого початку опису враховується цифрова природа опису інформаційного об'єкта, тобто ДЯ цілком сприймає цифрову природу об'єкта, а не перебудовує традиційні, паперові елементи опису на цифрові, що призводить до певних втрат або викривлення даних.

Для реалізації проекту у відділі ІТ Кіровоградської обласної наукової бібліотеки було розроблене оригінальне програмне забезпечення, яке доступне безкоштовно в онлайні. Це Редактор-конвертор Дублінського ядра метаданих (<http://library.kr.ua/dc/dcredituni.html>), який дає змогу створювати, редагувати метадані у форматі ДЯ, а надалі, у разі потреби, конвертувати опис у формат UNIMARC (УКРМАРК) і зберігати його у файлі формату ISO-2709 UNIMARC. У подальшому такий опис інтернет-ресурсу можна імпортувати до бібліографічної бази даних професійної бібліотечної системи, тобто на виході отримати традиційний бібліографічний MARC-опис, який нічим не відрізняється від описів джерел на паперових носіях. Програмний модуль Редактор-конвертор (розробник – головний інженер з ІТ О. М. Волохін) є базовим ланцюжком такого методу каталогізації. Щоб використати дане програмне забезпечення, його не потрібно встановлювати на конкретний персональний комп'ютер. Воно розміщене у мережі Інтернету і використовується вільно усіма бажа-

ючими. Отже, можливий опис ресурсів, якщо комп'ютер підключений до Інтернету.

Редактор-конвертор вже понад десять років є програмним інструментом, рекомендованим офіційним сайтом ДЯ для добування, створення, редагування та конвертації метаданих. У спеціальному розділі «Інструменти Дублінського ядра» розміщено декілька веб-посилань на цю програму: <http://dublincore.org/tools/index.shtml>. До речі, це поки що єдине програмне забезпечення, здатне конвертувати метадані Дублінського ядра до формату UNIMARC. Редактор-конвертор надає каталогізатору цілу низку корисних даних вже з першого звернення до ресурсу. Вони є результатом «розмови» між програмою та сервером, де розташований ресурс, на рівні «комп'ютер – комп'ютер», про обсяг цифрового документа, тип файлу, кодову таблицю тощо. Для добування цих даних самостійно каталогізатору знадобиться ціла низка нетривіальних дій. У програму вбудовано довідкову систему, яка дає змогу каталогізатору звернутися до головних правил застосування елементів ДЯ в процесі роботи над ресурсом. Спочатку редактор допомагає створити коректний, у сенсі синтаксису html, опис ресурсу в форматі Дублінського ядра метаданих, який можна скопіювати і внести до цифрового документа у разі, якщо ваша установа є власником (видавцем) цього ресурсу.

```
<META NAME="DC.Title" CONTENT="АЛЬМАНАХ. ЛІТЕРАТУРНА КІРОВОГРАДЩИНА. 2012 рік.>
<META NAME="DC.Creator.CorporateName" CONTENT="Кіровоградська обласна організація Конгресу літераторів України">
<META NAME="DC.Subject" CONTENT="Кіровоградщина, публіцистика, поезія, гумор, сатира, проза">
<META NAME="DC.Subject.topical" CONTENT="Художня література – Українська, 20 ст. – Збірники">
<META NAME="DC.Description" CONTENT="Альманах містить вірші й прозу авторів Кіровоградщини, що пишуть українською та російською мовами й об'єднані в обласній організації Конгресу літераторів України. Їх різноманірна творчість відзеркалює думки й почуття сучасної людини, любов до України, рідного краю. Розділ сатири та гумору включає оповідання й вірші, яким властиві всі відтінки цього жанру – від м'яко іронічних до гостро викривальних. В «Антології одного вірша» представлені автори з інших регіонів – у тому числі й ті, хто входить до інших письменницьких спілок. Це четвертий альманах Кіровоградської обласної організації Всеукраїнської творчої спілки «Конгрес літераторів України» (КОО ВТС КЛУ). Попередні альманахи були видані в 2009, 2010 і 2011 рр. Для широкого кола читачів.>
<META NAME="DC.Publisher.CorporateName" CONTENT="ОУНБ ім.Д.І.Чижевського">
<META NAME="DC.Contributor.PersonalName.220 Compiler" CONTENT="Юрченко, Анатолій Петрович">
<META NAME="DC.Contributor.PersonalName.635 Programmer" CONTENT="Волохин Олег Михайлович">
<META NAME="DC.Date.available" CONTENT="2013-04-02">
<META NAME="DC.Format.medium" CONTENT="text/html">
<META NAME="DC.Format.extension" CONTENT="5 Kbytes">
<META NAME="DC.Format.medium" CONTENT="charset: windows-1251">
<META NAME="DC.Type" CONTENT="Text">
<META NAME="DC.Identifier"
CONTENT="http://library.kr.ua/elib/almanakh/almanakh2012.html">
<META NAME="DC.Source" CONTENT="ББК 84(4УКР)6я44 УДК 82 Л 64 Література Кіровоградщина. Альманах Кіровоградської обласної організації Конгресу літераторів України/Упоряд. Юрченко А.П. – Кіровоград: «Імекс-ЛТД». – 2012. – 146 с. ISBN 978-966-189-109-7">
<META NAME="DC.Language" CONTENT="uk">
<META NAME="DC.Language" CONTENT="ru">
<META NAME="DC.Rights" CONTENT="© ОУНБ Кіровоград – 2013">
```

Другим етапом роботи з програмою є процес конвертування створеного опису в бібліографічний формат UNIMARC. Процес конвертації запускається окремою кнопкою і є повністю автоматичним. Але перед цим програма, шляхом формально-логічного контролю, перевіряє створені дані на достатність (або повноцінність) щодо конвертації до складнішого формату UNIMARC. А саме: чи вказана мова документа, роль зазначених в описі авторів та ін. Без цих мінімальних параметрів опис у форматі UNIMARC вважатиметься неповноцінним і конвертування не відбудеться. У разі відповідності конвертор відобразить конвертовані дані у форматі UNIMARC для їх загальної оцінки каталогізатором.

```
001 http://library.kr.ua/elib/almanakh/almanakh2012.html
035 ##$ahttp://library.kr.ua/elib/almanakh/almanakh2012.html
100 ##$a20141008j#####u0rusy0102###ca
101 ##$arus$aukr
200 1#SaАЛЬМАНАХ. ЛІТЕРАТУРНА КІРОВОГРАДЩИНА. 2012 рік. $fКіровоградська обласна організація Конгресу літераторів України
210 ##$cОУНБ ім.Д.І.Чижевського$д2013
230 ##$atext/html, 5 Kbytes, charset: windows-1251
300 ##$aПеревірено 08.10.2014
324 ##$aББК 84(4УКР)6я44 УДК 82 Л 64 Література Кіровоградщина. Альманах Кіровоградської обласної організації Конгресу літераторів України/Упоряд. А. П. Юрченко – Кіровоград: «Імекс-ЛТД». – 2012. – 146 с. ISBN 978-966-189-109-7
330 ##$aАльманах містить вірші й прозу авторів Кіровоградщини, котрі пишуть українською та російською мовами й об'єднані в обласній організації Конгресу літераторів України. Їх різноманірна творчість відзеркалює думки й почуття сучасної людини, любов до України, рідного краю. Розділ сатири та гумору включає оповідання й вірші, яким властиві всі відтінки цього жанру – від м'яко іронічних до гостро викривальних. В «Антології одного вірша» представлені автори з інших регіонів – у тому числі й ті, хто входить до інших письменницьких спілок. Це четвертий альманах Кіровоградської обласної організації Всеукраїнської творчої спілки «Конгрес літераторів України» (КОО ВТС КЛУ). Попередні альманахи були видані в 2009, 2010 і 2011 рр. Для широкого кола читачів.
336 ##$atext/html
336 ##$a5 Kbytes
336 ##$acharset: windows-1251
608 ##$aТекст$дDublin Core
610 0#SaКіровоградщина, публіцистика, поезія, гумор, сатира, проза
610 0#SaХудожня література – Українська, 20 ст. – Збірники
702 0#SaЮрченко, Анатолій Петрович$4220 Compiler
702 0#SaВолохин, Олег Михайлович$4635 Programmer
710 02SaКіровоградська обласна організація Конгресу літераторів України
856 4#Suhttp://library.kr.ua/elib/almanakh/almanakh2012.html
```

А у разі невідповідності каталогізатор має можливість повернутися на попередню сторінку (до редактора ДЯ) і відкорегувати дані, в іншому випадку каталогізатор зберігає дані опису на власному комп'ютері. Конвертор збереже їх у файлі ISO-2709 UNIMARC. У подальшому кожний такий файл з описом цифрового документа можна імпортувати до будь-якої бібліографічної системи. Таким чином, опис, започаткований у форматі ДЯ, в кінцевому варіанті перетворюється на повноцінний MARC-опис професійної бібліографічної системи (див. табл. 1).

Для застосування методу потрібне додаткове навчання персоналу. Каталогізатори вивчають стандарт Дублінського ядра метаданих та отримують навички роботи з онлайн-програмою Редактор-конвертор. На сайті Кіровоградської ОУНБ ім. Д. І. Чижевського вже понад десятиліття застосову-

Таблиця 1

Відповідності між форматами, реалізовані в алгоритмі конвертора

Dublin Core	UNIMARC	
Title (Назва)	200 \$a 200 \$e 517 \$a	Основна назва Відомості, що відносяться до назви Варіант назви
Creator (Створювач, Автор)	700 \$a 701 \$a 710 \$a 711 \$a	Ім'я особи — первинна інтелектуальна відповідальність Ім'я особи — альтернативна інтелектуальна відповідальність Найменування організації – первинна інтелектуальна відповідальність Найменування організації – альтернативна інтелектуальна відповідальність
Subject (Предмет)	200 \$f 610 \$a 60 \$a 675 \$a 676 \$a 680 \$a 686 \$a	Перші відомості про відповідальність Неконтрольовані предметні терміни Найменування теми як предмета Універсальна десяткова класифікація (UDC/УДК) Десяткова класифікація Дьюї (DDC/ДДК) Класифікація Бібліотеки Конгресу (LCC/КБК) Індекси інших класифікацій
Description (Опис)	330 \$a	Резюме або реферат
Publisher (Видавець)	210 \$c	Ім'я видавця, розповсюджувача і т. д.
Contributor (Співавтор)	702 \$a 712 \$a	Ім'я особи — вторинна інтелектуальна відповідальність Найменування організації – вторинна інтелектуальна відповідальність
Date (Дата)	200 \$g 210 \$d 210 \$h \$100	Наступні відомості про відповідальність Дата видання, поширення і т. д. Дата виготовлення Біти 9–12
Type (Тип)	608 \$a	Форма, жанр, фізичні характеристики документа – як точка доступу
Format (Формат)	230 \$a 336 \$a	Специфічна область матеріалу: характеристика електронного ресурсу Тип комп'ютерного файла
Identifier (Ідентифікатор)	001 010 \$a 011 \$a 020 \$b 035 \$a 856 \$u	Ідентифікатор запису (обов'язкове для UNIMARC) Міжнародний стандартний книжковий номер (ISBN) Міжнародний стандартний номер серіального видання (ISSN) Номер документа в національній бібліографії Інші системні номери Уніфікований покажчик ресурсу (URL)
Source (Джерело)	324 \$a	Примітки факсимільного видання
Language (Мова)	101 \$a 100 100	Мова документа Біти 22-24 Біти 34-35
Coverage (Охоплення, Покриття)	300 \$a	Загальні примітки
Relation (Відношення)	432\$1856 \$u 442\$1856 \$u 488\$1856 \$u 451\$1856 \$u 452\$1856 \$u 461\$1856 \$u 463\$1856 \$u 300 \$a	Замінене Замінене на... Інші взаємопов'язані роботи Інше видання документа, що каталогізується на аналогічному носії Видання на іншому носії Рівень набору Рівень фізичної одиниці Загальні примітки
Rights (Авторські права)	333 \$a	Примітки про особливості поширення і використання

ються описи в форматі Дублінського ядра метаданих практично для кожної опублікованої html-сторінки (загальна кількість – понад 7 тис.). Сайт можна вважати найбільшим в українському сегменті Інтернету, де застосовується Дублінське ядро.

Наступним етапом пілотного проекту бібліотеки стало створення окремої бібліографічної бази даних у системі ІРБІС з доступом через ОРАС бібліотеки до всіх об'єктів цифрової бібліотеки нашого сайту (загальна кількість перевищує 400 об'єктів, станом на осінь 2014 р.).

Цифрова бібліотека – це окремий розділ сайту (<http://library.kr.ua/elib>), де зібрані оцифровані книги з рідкісного та цінного фондів Кіровоградської обласної бібліотеки, статті з журналів, твори сучасних

авторів нашого регіону. Роботу щодо початкового наповнення бази даних цифровими джерелами розпочато у квітні 2014 р. Перший етап проекту завершився створенням бібліографічних описів об'єктів, наявних у цифровій бібліотеці, у грудні 2014 р. У подальшому база даних поповнюватиметься одночасно з новими публікаціями цифрової бібліотеки.

Перші результати від реалізації проекту підтверджують наші очікування стосовно доцільності використання метаданих Дублінського ядра саме у бібліотечній практиці. Хоча дехто з бібліотекознавців стверджує зворотнє. Побувають твердження, що набори метаданих є неповноцінними, дуже спрощеними сутностями порівняно з MARC-форматами у сенсі якісного каталогізування суб'єктів, що підлягають бібліографічному опису. Спробуємо довести протилежне за результатами напрацювань, отриманих у ході реалізації нашого проекту.

Дійсно, набір елементів Дублінського ядра версії 1.0 складається лише з 15 елементів. Ми його не застосовуємо, а використовуємо винятково версію 1.1, котра складається з тих же 15 елементів, але багато з них мають низку піделементів другого і, навіть, третього рівня, які називаються кваліфікаторами. Тому версію 1.1 ДЯ ще називають кваліфікованою. Крім того, низка елементів ДЯ має ще й так звані СХЕМИ, які в бібліотечному світі називають контрольованими словниками.

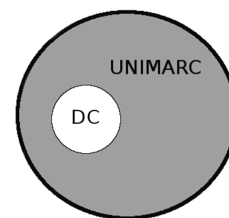
Розглянемо порівняльну таблицю кількісних характеристик форматів UNIMARC та Дублінського ядра:

Таблиця 2

Порівняння Дублінського ядра та UNIMARC за кількістю полів/підполів

Схема опису	Кількість елементів/полів	Кількість кваліфікаторів/підполів	Сумарно
Дублінське ядро метаданих v1.1	15	43	58
UNIMARC	189	1021	1210

Якщо розглядати усі поля, елементи, підполя, кваліфікатори обох форматів як прості контейнери для розміщення певних елементів бібліографічного опису, то кількість контейнерів формату UNIMARC у 5 разів перевищує кількість контейнерів ДЯ. Тобто UNIMARC має можливість вміщувати на своїх полях та підполях найбільшу кількість структурних одиниць, куди входить одне або декілька певних бібліографічних відомостей. Різниця суттєва: співвідношення кількості елементарних контейнерів UNIMARC до ДЯ – 1210 до 58 на користь UNIMARC. І це основний аргумент.



Спробуємо довести зворотне, а саме, що каталогізація віддалених ресурсів Інтернету за допомогою метаданих Дублінського ядра на початковому етапі з подальшим конвертуванням даних (за допомогою програмного забезпечення Редактор-конвертор ДЯ) до формату UNIMARC є доцільним і перспективним методом каталогізації.

Стандарт ДСТУ ГОСТ 7.1-2006 визначає правила складання бібліографічного опису документа, набір областей та елементів бібліографічного опису, наповнення і спосіб представлення елементів. Згідно з цим документом, до складу бібліографічного опису входять обов'язкові і факультативні елементи. Елементи бібліографічного запису і є тими контейнерами, якими в форматі UNIMARC є поля і підполя, а в форматі ДЯ – елементи і кваліфікатори. В бібліографічному описі можуть бути тільки обов'язкові елементи або обов'язкові і факультативні.

Розглянемо схему бібліографічного опису, що складається лише з обов'язкових елементів.

Основний заголовок / Перші відомості про відповідальність. – Відомості про видання. – Місце видання, Дата видання. – Обсяг. – (Основний заголовок серії). – ISSN.

Схема передбачає наявність 8 (обов'язкових) елементів і, згідно з ДСТУ ГОСТ 7.1-2006, опис стає повноцінним бібліографічним описом. Значимо, що це мінімалістична схема. Дуже спрощено Редактор-конвертор утворює вищезазначену схему опису з таких елементів ДЯ:

DC.Title (Заголовок) /DC.Creator (Створювач, Автор). – DC.Format.Medium (Формат). – DC.Publisher (Видавець), DC.Date (Дата). – DC.Format.Extent (Формат). – DC.Identifier (Ідентифікатор).

Звичайно, класичний бібліографічний опис може вмещувати значно більшу кількість елементів (з урахуванням факультативних), але й Дублінське ядро метаданих у своєму арсеналі має ще 50 варіацій елементарних інформаційних контейнерів.

Поглянемо на приклади. Перший приклад є традиційним бібліографічним описом паперової книги з нашого книжкового каталогу:

Літературна Кіровоградщина : поезія, проза, гумор, сатира: літературний альманах / Анатолій Кримський [та ін.] ; редкол.: А. П. Юрченко (відп. ред.) [та ін.] ; укл.: А. П. Юрченко ; Кіровоградська обл. організація Конгресу літераторів України. – Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2012. – 145 с. : портр. – Текст: укр., рос. – ISBN 978-966-189-109-7

А ось опис цифрової копії цієї ж книги з сайта бібліотеки. Опис розміщено в каталозі цифрової бібліотеки і створено за допомогою Дублінського ядра метаданих:

Літературна Кіровоградщина, 2012 рік [Електронний ресурс] : поезія, проза, гумор, сатира : альманах / Кіровоградська обласна організація Конгресу літераторів України ; укл. Анатолій Юрченко ; прог. Олег Волохін. – text/html, charset: windows-1251. – Кіровоград : ОУНБ ім. Д. І. Чижевського, 2013. – 5 K.bytes. – <http://library.kr.ua/elib/almanakh/almanakh2012.html>

Перевірено 03.10.2014.

Очевидно, що опис, створений за допомогою Редактора-конвертора та ДЯ не виглядає менш повноцінним порівняно з традиційним описом паперового документа.

Додамо декілька аргументів на користь такого методу каталогізування цифрових ресурсів Інтернету за допомогою звичайних статистичних розрахунків. У процесі реалізації проекту ми отримали окрему бібліографічну базу даних в автоматизованій системі ІРБІС на документи цифрової бібліотеки нашого сайта, де на сьогодні розміщено понад 400 цифрових книжок, статей з журналів і газет. Кожен опис був створений з використанням ДЯ та онлайн-ового Редактора-конвертора. Особливо цікаво було отримати порівняння, наприклад, середньої загальної кількості полів / підполів на один запис цієї бази даних з іншими, традиційними, бібліографічними базами даних (наприклад книжок), створених традиційним способом і не тільки нашої бібліотеки, а й інших провідних книгозбірень. Розрахунки виконувалися за такою схемою: в якості професійної автоматизованої системи використовувалася САБ ІРБІС-64. Для аналізу бралися файли, отримані в результаті експорту з бібліографічних баз даних Кіровоградської ОУНБ. Спочатку з бази даних «Книги» були експортовані 3 файли розміром у 1 тис. записів, 3 тис. записів та 10 тис. записів. З ними виконувалися такі дії: вилучалися 4 поля з підполями з другорядними даними: кількість книговидач, дата створення запису, дані про каталогізатора, тип робочого аркуша в системі, тираж та налаштування каталожних карток. Ці дані були відкинуті, щоб «урівняти» записи паперових документів із записами цифрових документів. Такі дії виконувалися з усіма іншими файлами даних, що були задіяні в підрахунках.

Потім розраховувалася загальна кількість ПОЛІВ, а також ПДПОЛІВ у кожному файлі, які, у свою чергу, ділилися на кількість бібліографічних описів у кожному файлі, відповідно. Було виявлено практично постійну величину кількості полів і кількості підполів на середньостатистичний запис для файлів у 1–3–10 тис. записів. Вона дорівнювала, в середньому, – 18 полів/запис та 33 підполя/запис. Далі для тестування бралися файли обсягом 1 тис. записів з декількох баз даних нашої бібліотеки (книг іноземної літератури, аналітичних описів журналів та газет, краєзнавчої періодики, рідкісних книг, навчальної

літератури). З інших установ для аналогічного тестування задіявалися два файли обсягом по 100 записів кожний з книжкових баз даних Державної наукової технічної бібліотеки Росії та Бібліотеки Конгресу США (вибірково описи книг видання 2010 р.).

І останньою була аналогічно проаналізована цілкова база даних ELIB, яка вміщує бібліографічні описи на документи сайту нашої цифрової бібліотеки, створені винятково за допомогою Редактора-конвертора Дублінського ядра метаданих, перетворені у повноцінні MARC-записи та імпортовані в систему ІРБІС. Остаточні результати зведені до табл. 3:

Таблиця 3

Файли для тестування	Кількість записів	Загальна кількість полів	Загальна кількість підполів	Середня кількість полів на 1 запис	Середня кількість підполів на 1 запис
БД «Книги»	1000	18212	33959	18	33
БД «Книги»	3000	55149	100946	18	33
БД «Книги»	10000	186250	340254	18	34
БД «Іноземні книги»	1000	20346	34675	20	34
БД «Аналітичні статті»	999	11540	17274	11	17
БД «Красназнавство»	1000	12780	18972	12	18
БД «Різдівські книги»	1000	17297	29467	17	29
БД «Книги, навчальна літ-ра»	27818	595399	1217086	21	43
Книги ДПНТБ Росії	100	2599	3739	26	37
Книги Бібліотеки Конгресу США	100	1402	2107	14	21
БД «ELIB»	402	10321	14534	25	36

Виявилося, що середня кількість полів/підполів бібліографічних MARC-записів, отриманих у результаті конвертації з описів формату Дублінського ядра метаданих, не тільки не поступається записам, створеним традиційним способом, а й займає лідерські позиції (поступається лише записам книг ДПНТБ Росії).

Таким чином, аналіз створених бібліографічних записів на цифрові джерела з цифрової бібліотеки нашого сайту дає підстави констатувати, що засто-

сування стандарту Дублінського ядра метаданих та розробленого програмного забезпечення для опису ресурсів Інтернету є доцільним і повною мірою уможливорює створення повноцінних бібліографічних описів цифрових ресурсів. Крім того, аналіз записів розвіює міф про неможливість створення повноцінних бібліографічних описів для електронних ресурсів із застосуванням менш потужного формату – метаданих Дублінського ядра.

Список використаних джерел

1. Волохін О. М. Каталогізація цифрових ресурсів Інтернет : Дублінське ядро метаданих : посібник. – Кіровоград, 2003. – 72 с.

2. Волохін О. М. Технологическая модель построения информационного портала библиотеки с использованием метаданных Dublin Core // Науч. и техн. б-ки. – 2004. – № 3. – С. 22, 35.

3. ГОСТ 7.82.2001. СИБИБД. Библиографическая запис. Библиографическое описание электронных ресурсов. Общие требования и правила составления. – Минск : Изд-во стандартов, 2001. – 26 с.

4. Формат бібліографічного запису (книги та серіальні видання) : структура / НАН України. Національна б-ка України ім. В. І. Вернадського; розроб. : О. В. Ісаєва, І. І. Багрій; наук. ред. А. Г. Бровкін. – К., 1998. – 88 с.

5. Негуляев Е. А. Универсальные схемы метаданных и задача описания веб-ресурсов // Библиосфера. – 2006. – № 1. – С. 43–54. – Режим доступа : <http://cyberleninka.ru/article/n/universalnye-shemy-metadannyh-i-zadacha-opisaniya-veb-resursov>

6. Каталогізація електронних ресурсів : науково-методичний посібник / І. П. Антоненко, О. В. Баркова ; Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського НАН України. – К., 2007. – 114, [2] с.

7. UNIMARC manual / Alan Hopkinson. – Munich : K. G. Saur, 2008. – Mode of access : http://eprints.mdx.ac.uk/2655/1/UNIMARC-2008-AH_final.pdf. – Title from the screen.

Стаття надійшла до редакції 5.11.2014

UDC 025.3:004.77:004.67

Oleh Volokhin,

main engineer in information technology of the Chyzhevskiyi Kirovohrad Regional Universal Scientific Library

CATALOGUING OF THE INTERNET RESOURCES BY USING DUBLIN CORE METADATA

The author describes the Project of the Chyzhevskiyi Kirovohrad Regional Universal Scientific Library on Cataloguing Internet resources by using Dublin Core metadata with further data conversion to UNIMARC (bibliographic data exchange format). The technological chain is considered, where the original online software «Editor-Converter Dublin Core metadata» developed by the author is used. There is the statistics of the project is provided.

К е у о р д с : Dublin Core metadata, metadata creation, metadata conversion, UNIMARC.

УДК 025.3:004.77:004.67

Олег Волохин,

главный инженер по информационным технологиям Кировоградской ОУНБ им. Д. И. Чижевского

КАТАЛОГИЗАЦИЯ РЕСУРСОВ ИНТЕРНЕТА ПРИ ПОМОЩИ ДУБЛИНСКОГО ЯДРА МЕТАДАНЫХ

Освещается проект Кировоградской ОУНБ им. Д. И. Чижевского по каталогизации ресурсов Интернета при помощи Дублинского ядра метаданных с дальнейшей конвертацией данных в библиографический формат обмена данными UNIMARC. Рассмотрена технологическая цепочка процесса, в основе которой лежит использование оригинального онлайн-программного обеспечения «Редактор-конвертор метаданных», разработанного автором. Дается статистика результатов проекта.

К л ю ч е в ы е с л о в а : Дублинское ядро метаданных, создание метаданных, конверсия метаданных, UNIMARC.